

FENT CARRERANY

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

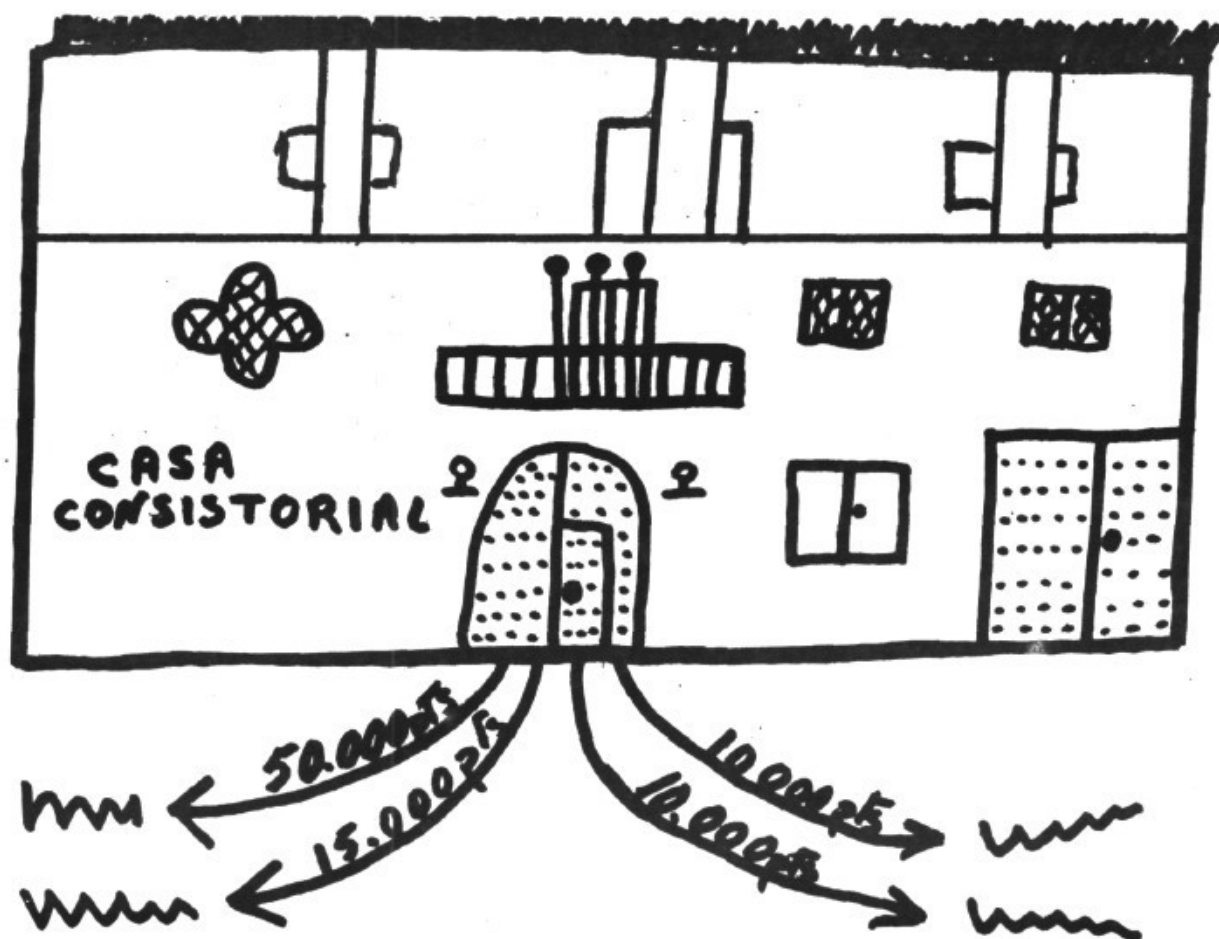
"FENT CARRERANY".

MARIA DE LA SALUT.

Nº 7

FEBRER

1987

PARTS i QUARTS
AMB
LES SUBVENCIONS

SUMARI

Editorial i Sumari, ...	2
Pàgina Bíblica, ...	3
Subvencions, ...	3
L'aigua, ...	4
Candidatura independent, ...	5
Correu obert, ...	6
Bullit de notícies, ...	8
Normalització Llingüística, ...	10
Poemes i gloses, ...	11
Demografia, ...	12
El temps, ...	12
Comissió Econòmica parroquial, ...	12
Els estudiants al carrer, ...	13
Carrerany Esportiu, ...	14
Pàgina sanitària, ...	16

EQUIP DE REDACCIÓ

=====

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Antoni Mas Negre
Margalida Mas Vicens
Jaume Mestre Llompart
Joana Maria Queralt

COL·LABORADORS

=====

Pere Crespi
Pep Lluís Corresa
Biel Bergas Mas
Magí Ferriol Buñola
Enric Pozo Mas

Edita:

Associació Cultural FENT CARRERANY
Carrer Major, 9
07519 Maria de la Salut

Imprimeix:

Apostol y Civilizador
Petra

Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

*****

EditorialQUÈ ENS DURA EL 87?

SI ELS DARRERS MESOS D'UN ANY SÓN TEMPS DE BALANÇ, DE RETRE COMPTES DEL PASSAT, EL MES DE GENER ÉS TEMPS DE PROJECTES, DE MIRADA CAP EL FUTUR.

PENSANT EN EL FUTUR MÉS PRÒXIM, L'ESDEVENIMENT MÉS SIGNIFICATIU QUE CAP ESPERAR ENTRE NOSALTRES ÉS LA CELEBRACIÓ D'ELECCIONS MUNICIPALS I AUTONÒMIQUES AL MES DE JUNY D'AQUEST ANY QUE ACABAM DE COMENÇAR.

DINS L'AMBIENT DEL POBLE ES VA NOTANT L'INICI DE LA "PRE-CAMPANYA", ELS DIFERENTS GRUPS ESTAN EMBASTANT ELS SEUS PROGRAMES I LES SEVES LLISTES. EN AQUESTES MATEIXES PÀGINES DE FENT CARRERANY HI TROBAREU UN ARTICLE QUE TRACTA DE JUSTIFICAR L'EXISTÈNCIA D'UNA D'AQUESTES CANDIDATURES.

ENS AGRADARIA QUE LES ELECCIONS QUE S'ACOSTEN FOSSIN ACLARIDORES EN AQUESTS SENTITS:

- A) QUE ACLAREIXIN ON SE SITUA CADASCÚ, SENSE AMBIGÜITATS.
- B) QUE ACLAREIXIN EL PROJECTE DE GESTIÓ DEL POBLE QUE DEFENSA CADFA GRUP.
- C) QUE ACLAREIXIN ON ÉS LA VOLUNTAT DE RESOLDRE PROBLEMES CONCRETS DEL NOSTRE POBLE; QUE S'ELABORIN PER AIXÒ PROGRAMES BEN DETALLATS ON S'ESPECIFIQUI EL QUÈ, EL COM, EL QUAN, AMB QUINS MEDIS, DE CADA PROJECTE.

LA NOSTRA REVISTA ESTÀ DISPOSADA A SERVIR DE PLATAFORMA DE DISCUSSIÓ I D'ACLARIMENT. I NOMÉS PARLANT (I ESCRIVINT) SINCERAMENT I HONRADA ENS ACLARIREM.

*****

=====

+++++

+ La redacció de Fent Carrerany +
+ no es fa responsable de les +
+ opinions dels qui hi escriuen +
+++++

Portada: Antoni Mas Negre

=====

Pàgina Bíblica

ES TAPAREN LES ORELLES I
S'ABRAONAREN TOTS PLEGATS
CONTRA ELL. Actes, 7,57.

L'Església primitiva
ens ha deixat un relat
del màrtir Sant Esteve,
qui conformava un dels
primers grups que seguien
a Jesús de Nazaret.

La Bíblia el descriu
d'aquesta manera: "Era un
home ple de fe i de
l'Esperit Sant".

Quan una persona,
qualsevol sia, en aquest
cas, Esteve, cerca la
veritat i es deixa guiar
per ella, es converteix
en un perillós per la
societat burgesa, aco-

dada i explotadora. Sol
fer posar nerviosos als
qui cerquen fer-se rics i
poderosos a costa de la
suor dels altres.

Sant Esteve qüestio-
nava aquell poble corrom-
put en els seus comanda-
ments polítics i
religiosos.

Les solucions d'a-
questa gent solen esser
dràstiques: llevar-lo del
mig.

Per això diu la
Bíblia: "Es taparen les
orelles" per no escoltar
possibles remordiments de
consciència.

Pere Fons

PARTS I QUARTS SUBVENCIONANT.

He de reconèixer que quan es
batle em va dir que a sa reunió
de sa Comissió de Govern des
nostre Ajuntament des dia 30 de
desembre aquesta donaria una
sèrie de subvencions a ses
entitats locals, esperava que
aquestes serien més grosses i
més ben repartides.

Per donar-les segons diu
s'acta de sa reunió, es varen
donar ses ajudes en base a ses
sol·licituds presentades i aquí
és on jo discrep. M'explicaré;
si a una entitat se li va dar
com és es cas del F.C MARIENSE,
50,000'- ptes, i a una altre
com és el NUMANCIA F.C,
10,000'- per confrontar casos
esportius i entre els quals
algun interessat ha volgut
posar mala llet, sa sol·licitud
presentada per uns i pels
altres havia d'esser molt
diferent. El MARIENSE degué

demanar una ajuda de més de mig
milió de pessetes ja que sa del
NUMANCIA voltava ses cent vint
mil, dèficit que es té previst
per aquesta temporada.

D'aquesta manera podem fer
jugar es números i saber quant
va demanar cada associació en
consonància amb es doblers
concedits, voltros mateixos
podeu fer es càlculs i treure
conclusions.

Posar davant de tot que no
discutesc sa necessitat que té
el MARIENSE d'ajudes econò-
miques perquè encara que, al
contrari del NUMANCIA, cobra
quotes de socis i entrada al
camp, a n'el NUMANCIA cada
jugador ha pagat una quantitat
de diners per poder jugar i no
reb cap ajuda d'entitat privada
encara que jugui a sa categoria
d'empreses, dedica més temps i
mitjans al manteniment des

Poliesportiu i té dos equips
que mantenir. Deixem a una
vorera si falta o no faria
falta unes despeses de
manteniment de camp si
s'Ajuntament tengués allà un
encarregat, Vagi des d'aquí es
meu agraïment i reconeixement a
n'Esteve Banderoler i els seus
companys de directiva.

Cada entitat té sa seva
importància i mereix, des des
moment que és popular, més
atenció a fi de què pugui
arribar a esser gratuïta i
oberta a tothom ja que compta
amb es beneplàcid de
s'ajuntament que les mantén per
"uso y disfrute" des mariandos.

Esperem que en properes
ocasions ses ajudes siguin més
encertades i des d'aquí ho
pugui alabar cosa que faré
sense que em sàpiga greu fer-
ho.

Jaume Mestre Llompart

L'AIGUA

Qui no ha sentit dir a qualcú del poble que l'aigua de la cisterna fa olor o és dolenta? Anem a conèixer un poc aquesta substància que anomenam aigua, vital per a tots els éssers vius (el cos humà en té un 70%) i sense ella la vida no seria possible.

El gran poder dissolvent de l'aigua permet que moltes vegades no sigui tan insípida i inodora com hauria de ser, qualche pic té mal gust i fa olor, perquè?

Les primeres pluges transporten restes d'éssers vius com a fulles, líquens, excrements d'ocells, roedors, dragons i també qualche insecte, és a dir, matèria orgànica que posteriorment a dintre la cisterna o aljubs és transformada per uns éssers vius microscòpics: bacteries i protozous amb altres productes no desitjables

a l'aigua, per exemple els nitrats; la seva presència indica en general una contaminació d'origen orgànic.

L'activitat de les bacteries és molt elevada i pot servir d'exemple en dir que amb una hora poden tenir tres generacions sempre i quan les condicions siguin favorables (35°C i menjar adequat). Moltes diarrees són degudes a aigües contaminades amb microorganismes.

Si una aigua té nitrats, s'ha de tractar amb un producte que elimini aquests microorganismes. De tots és conegut el lleixiu que es ven en botelles que contenen 40-50 grams de clor actiu per litre. La quantitat a afegir a l'aigua està en funció de la quantitat o capacitat de la cisterna i a més a més s'ha de controlar periòdicament el nivell

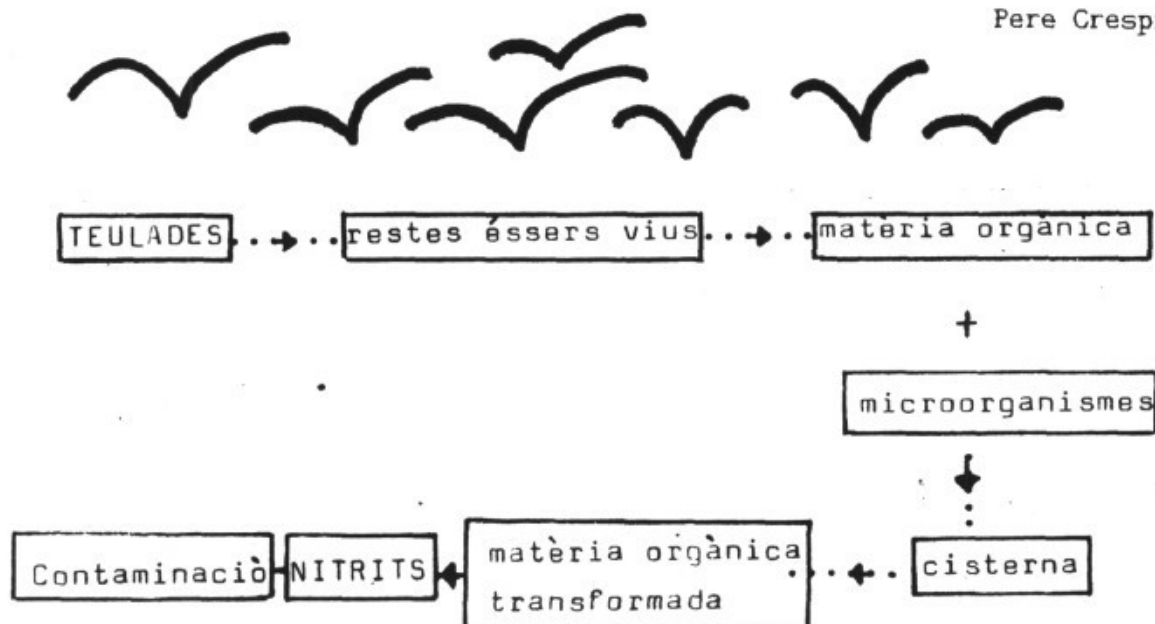
de clor, doncs un excés ens pot afectar.

Quan podem dir que una aigua no és potable? Apart dels caràcters físics i químics, l'aspecte més important és investigar la presència d'uns microorganismes anomenats col·lifomes, indicadors de contaminació. Segons la legalitat vigent, una aigua per ésser potable no ha de tenir cap tipus de col·liforme quan filtram un volum d'aigua de 100 ml.

Es clar que per saber tot això és indispensable consultar amb una persona entesa i experta.

Si quan hi ha un problema d'aquest tipus, ens recordam del que pot passar, no direm només: l'aigua es dolenta! Canviarem d'actitud i per tant ens hem educat gràcies a saber-ho.

Pere Crespi

54 CANDIDATURA PROGRESSISTA

JA ESTÀ EN
MARXA.

De tots és sabut que a Maria es vol fer una candidatura INDEPENDENT I PROGRESSISTA de cara a ses properes eleccions municipals de juny, millor dit, ja està en marxa des de fa una sèrie de setmanes.

Aquesta idea de fer una candidatura baix s'anomenada de INDEPENDENT I PROGRESSISTA necessita esser explicada a fi de què siguin molts els qui perdin sa por a n'es concepte de política què per desgràcia a n'es nostre poble està mal arrelada.

Es paràmetres d'INDEPENDENT I PROGRESSISTA, vénen donats, es primer, per sa total desvinculació a qualsevol partit o ideologia política, el que la fa més atractiva i més aprop des poble, i es progressisme el té quan defensa i vol fomentar un model d'actuació que passa per es diàleg, sa participació popular, s'atenció a sa cultura, a sa joventut, a solucionar es problemes de Maria des d'aquí, des de Maria, i no des de Ciutat, etc...

Aquesta candidatura està oberta a qui vulgui participar en ella i sa manera en que ho fagi just pot esser amb sa participació a s'elaboració des programa, a n'es moment de votar sa llista ó bé en s'integració dins sa mateixa. Unes depenen de ses altres, s'ha de

fer un programa, s'ha de votar i unes persones l'han de representar i intentar dur-lo a terme. Aixó és necessari esser comprés per poder seguir endavant i tota sa feina ha d'anar encaminada a n'aquests fins. Volem que cada mariando es senti representat a s'Ajuntament i que cada vegada que llegeixi es programa pugui sentirque és un poc seu ja que ha participat en s'elaboració i l'ha recolzat fins a n'es moment de s'execució que no hi cap dubte mirará de dur-se a terme una vegada a dins s'Ajuntament. Tot això ho farà possible sa participació popular.

Per comprende es funcionament d'una candidatura INDEPENDENT I PROGRESSISTA, basta mirar s'exemple des poble veïnat de Sineu, en certa manera és una copia des seu model, formar una base àmplia de participació i de recolzament on cada membre es senti important i identificat amb es paràmetres d'INDEPENDENT I PROGRESSISTA, respectant que un siga de dretes, esquerreres o centre, tots junt per fer poble, això tantes vegades escoltat i tant poc vist a s'hora des votar. En certa manera hem de demostrar que a Maria s'unió i ses ganes de fer poble són tant possibles com a qualsevol poble de Mallorca i de més alluny.

Ses possibilitats de fer feina en bé des poble i participació són inmillorables, es diàleg i

s'expressió d'idees segura.

Una vegada més repetesc que aixó just ho farà possible sa participació en qualsevol de ses maneres dites; són moltes ses vegades que hem escoltat allò de què és maco, molt positiu, en benefici des poble, "jo som apolític i crec que sou vàlids i capaços però jo...", crec que ja està bé de tot això i ho crec d'una manera personal lluny de sa candidatura. Sa política ens interessa i ho demostram a s'hora de contar es vots que de qualque part surten i no precisament des passar i no embrutar-se ses mans. Siguem un poc conseqüents per una vegada perquè ens hi va es futur.

Jaume Mestre Llompart.

CORREU OBERT

PUNTUALITZACIONS A UNA EDITORIAL

Una vegada llegida l'editorial de Fent Carrerany, del mes de gener, vaig quedar embadalit i vaig estar un moment que no sabia si somiava o eren els efectes de la ressaca dels dies de festa que acabaven de passar. Aquest "poble nou", no el veig pen lloc, segueixen les voravies sense fer, solars sense tancar, faroles sense llum ni vidres, marges enderrocats, molta gent que no paga els impostos a l'ajuntament, etc.etc...

Un "poble amb més llibertat". Això per ventura sí, però una llibertat mal interpretada, que moltes vegades, massa per desgràcia, veim que es transforma en llibertinatge. Exemple: faroles rompudes, arbres romputs, desastres a l'escola els caps de setmanes, botelles rompudes pels carrers, etc, etc.

Un poble "amb més respecte als altres". Aquí sí que podriem parlar-ne una hora; però poden fer una volta i escoltar les flastomies, veure malcriadeses i sobre tot no intentis corregir cap nin o nina pel carrer, perquè les respostes que mos daran, no estan al diccionari d'en Cela.

I parlant de respecte o consideració, record que

el mes d'agost de l'any passat, a un article meu damunt un bust que es va trobar del metge Monjo, em vaig oferir públicament perquè aquest bust fos reformat. Encara és l'hora que estic esperant mostres de solidaritat, tant per part de les autoritats de l'ajuntament, de l'ensenyament, i del poble en general; tot perquè es doni al metge Monjo el respecte i consideració que uns mals entranyats, fa cinquanta anys li negaren. I avui, cinquanta anys més tard li seguim negant.

Un poble "més unit". El nostre? Mentida. Mirau els nostres representants dins l'ajuntament, "tants de caps, tants de barrets"; avui te diuen una cosa i llavors fan l'altra.

Crec que aquesta editorial no reflexa la realitat d'avui. Jo comprenc que és el que tots voldriem que fos, però no ens hem d'enganyar a nosaltres mateixos. Hem de posar els peus plans i hem de seguir fent feina coordinats, perquè aquesta "por i traves" que una minoria intenta fer perdurar, fugin per a sempre.

I coordinats vull dir tots: ajuntament-escola-poble. Si cada un estira i amolla pel seu compte no farem res.

Si l'ajuntament no compleix i fa complir, si no cobren els impostos no podran fer millores i els perjudicats serem tots.

Si no hi ha una escola, on tots els mestres segueixen uns mateixos objectius teòrics i pràctics, fugint un poc de sistemes no aplicables al nostre poble - opinió meva -; els prejudicats siran els nostres nins i nines, que seguiran anant de capoll devers l'institut i altres llocs d'ensenyament de fora poble.

Si les famílies no controlen un poc més els seus fills, no es comprenen i tracten un poc millor, és difícil saber avui el que passarà el dia de demà; però tenim avui proves de nins i nines de dotze, tretze i més anys que fumen, beuen, vetlen, entren i surten de les discoteques. Quan vulguin posar-hi remei els seus pares, tal vegada sigui tard. Dic això perquè aquest casos ja s'han donat i pareix que hi ha moltes famílies afectades i que en fan poc cas.

Esper que aquest article no sigui interpretat com un sermó de quaresma, ja que pens que els sermons no han servit per res mai, sinó que són les proves i els fets el que fan que les persones canviïn.

Ànims a tots aquells que estan en marxa i a seguir cap endavant, però posant els peus ben plans i sense triunfalismes de cap mena, per favor.

PERE SUREDA

CORREU OBERT

SA CARROSSA DES RICS I DES POBRES Nº 11

Es participants trobam que es jurat que hi havia no va mirar ses carrosses. Només va mirar ses persones que hi havia dedins, tampoc va mirar es significat.

Només s'han donat es premis en es parents i amics íntims.

Però això no ens extranya, perquè a s'Ajuntament de Maria sempre ha estat així, i no han de trobar raro que de cada any hi hagi manco participants a lo que havia d'esser una gran festa de Sant Antoni.

Noltros volem donar s'enhorabona en es jurat per tal fet: Joan de Fonthisa, Bernardí de Sa Carnisseria, Bernat Poll i Pedro Mulet.

Afegint vint duros per persona hem pogut donar un petitíssim donatiu a l'església de Maria.

Tanta sort des rector que mos ha donat una ensaimada i dues botelles de xampany i ho hem pogut brufar.

Els components de la carrossa nº 11: Jaume Sureda, Joan Mas Bergas, Joana Mª Mas Colombram, Joan Inglada, Maria Tugores, Joan Mas Colombram, Aikna Mª Pons Vanrell, Margalida Pons Vanrell i Pedro Font.

JO CRITIC

Després d'haver llegit la revista del mes de gener i especialment l'article "24 Hores de Ràdio", on es fa referència al meu nom i devora "Maonés", m'agradaria que a partir d'avui no emprassin més aquest darrer concepte, ja que tothom em coneix.

Igualment vull remarcar que si me vaig estendre massa, no és culpa meva, ja que els responsables del programa han d'esser lo suficient hàbils per aturar a n'el moment adequat.

Sense ànim d'ofendre esper que rectifiquin aquestes postures.

PEP ANGLADA

MARIA, POBLE DISCRIMINAT

Vaig tenir oportunitat de fullejar el llibre "Mallorca des de l'aire" i em va agradar molt. Un bon llibre fotogràfic que ens dóna una visió de Mallorca.

Però em va sorprendre un detall, crec que important pels nascuts a Maria de la Salut: aquest poble també pertany a Mallorca i els mariandos ens sentim discriminats per l'absència del poble, quan n'apareixen d'altres molt més petits del pla.

A pesar d'aquesta discriminació el llibre és molt agradable als ulls i és una bona projecció pel turisme.

Pere Crespi

BULLIT

de notícies

ELS REIS

El dia 6 de Gener passat un grup de joves del poble representaren la tradicional "Adoració dels reis" de Llorenç Moyà i Gilabert.

Es molt d'alabar que un bon grup de joves s'hagin unit per fer qualque cosa. Per esser la primera vegada ho feren molt bé. Es cla que es poden perfeccionar i ho faran en properes actuacions. Seria interessant que fessin algun curset de declamació i expressió corporal. Sempre és bo perfeccionar-se. Amb un poc d'esforç i sort tindrem un bon grup de teatre. I que duri.

SANT ANTONI

Les tradicionals beneïdes de Sant Antoni es celebraren el diumenge dia 18 per sobre d'aigua. Fou un dia meravellós. La gent es va tirar al carrer i en massa passaren prop de l'aigua que, de dins un poal gran i amb un solpasser improvisat, arribaren les gotes a tothom.

Bastantes foren les carrosses i no em parlem de gent amb animallets de tota classe, color, pèl i ploma.

De part del públic hi hagué ordre i concert, malgrat les promeses de l'Ajuntament d'organitzar l'itinerari. La cosa normal era que els municipals, unes hores abans, marcassin la trajectòria, fessin llevar els cotxes aparcats dins aquests carrers, alguns bastiments, etc. Seria bo que prenguessin nota per un altre any.

El que realment era un poc vergonyós que damunt la plaça hi havia el fens del dia del mercat del divendres. Es podien contemplar bocins de col, caps buides, papers, etc. Això ja es pot dir abandonament total.

Aquest any l'Ajuntament ha donat bons premis, encara que segons notícies, no foren molt afortunants en el repartiment.

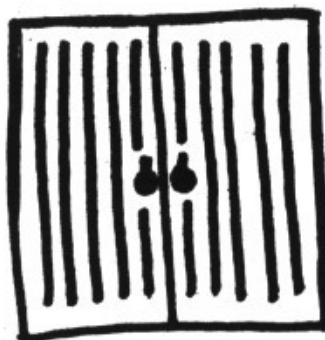
A la plaça de Dalt també alegraren la gent amb algunes ensaïmades, xampany i caramels. La comissió econòmica de l'església es preocupà d'aquest detall.

L'Ajuntament hi contribuï amb deu mil pessetes.

L'Amo En Xesc de Son Cloquis, juntament amb el cor Parroquial feren reviure les cançons aantigues de Sant Antoni. Tots les poguerem sentir per la torre del campanar o a l'ofici. Fou una nota agradable.

PEDRES

Els Sants Reis d'Orient també arribaren a la rectoria. A punt de matinada despertaren el capellà i Don José que dormien plàcidament, però, malgrat el renou escardat i de mala llet, seguiren dormint perquè la bona sort fou que el capellà es pensà que era una rata i Don José que era el vent. Aquesta casta de bromes es millor que no es donin.

PORTES

El dia de Sant Antoni es beneiren les portes de la rectoria. Són de llenya del nord. Que durin molts d'anys.

JA NEDAN

I no és a la nostra piscina de la plaça del Mercat. Des del passat divendres dia 30 de Gener, una cinquantena d'al.lots van a les instal.lacions cobertes de Sport Inca a practicar la natació. Ho faran cada divendres a les cinc de l'horabaixa dels tres propers mesos. La cosa ha estat organitzada pels mateixos pares a iniciativa de l'escola i les remullades hivernenques els costaran 3500 pts. per cap remullat.

BULLIT *de notícies*

QUALCÓ TÉ RAMELLERES?

Per cert si qualcú té ramelleres guapes que no sàpiga on posar-les, ens han comunicat que a l'escola hi ha lloc i que gustosament les aniran col·locant per allà.

MIQUEL TORELLÓ, "TENIENTE DE ALCALDE"?

En el Diario de Mallorca i baix la fotografia d'en Miquel Torelló, diu textualment: "El actual primer teniente de Alcalde...". Com quedam? Un es pensava, com ell havia ventilat que havia renunciat per escrit a tal càrrec, i ara resulta que diu que no és vera. Què ferem? Convendria saber on tenim el tornai, Miquelet!

EL SR. PRESIDENT ENS CONVIDA A SOPAR

El passat dimarts, 13 de gener (no sqm supersticiosos) el Sr. Canyelles sopà amb els representants de les revistes de Premsa Forana a un restaurant d'Inca. Entre altres coses es parlà d'una futura Llei de Premsa, les subvencions a les revistes i, també, ens recordà, per si qualcú no ho tenia en compte, que enguany tendríem molta feina amb les eleccions.

A LA RECERCA DE L'EDUCACIÓ...

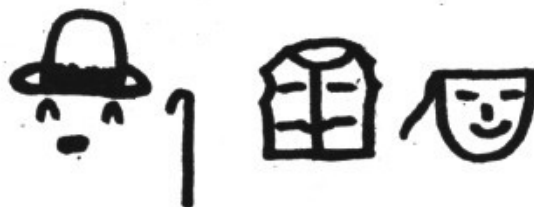
El passat divendres dia 23, una representació d'Ajuntament, Consell Escolar i Associació de Pares, visitaren al Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència, Sr. Crespi. Els nostres representants obtingueren la promesa del Sr. Crespi, de què durant aquest mes de Febrer vendria a la nostra escola. Li recomanam dugui un casc ja que hi ha moltes zones perilloses. (Sòtils que passen, finestres que cauen, referits que es palen, etc).

FENT CARRERANY INFORMA:

La segona Assemblea General de l'Associació "Fent Carrerany" que es celebrà dia 10 de gener, decidí, entre altres coses, unificar la quota de soci i la de subscriptor. Tots els socis rebran la revista i la quota anual serà de 2.400 pts. Els subscriptors no socis pagaran 1.500 pessetes pels dotze números. També es farà una festa anual pels socis.

ELS DARRERS DIES

S'acosten els darrers dies, festes molt arrelades entre nosaltres. El 26 de Febrer és el Dijous Llader i el 3 de Març el darrer dia. Us ho recordam per si qualcú s'anima a organitzar alguna festa, ball de desfreses, on hi càpiga tothom.

JUGUETES

Els sant Reis d'Orient cercaven com a desesperats uns quants cavalls per repartir les joguetes. A darrera hora es varen haver de conformar amb un mul i dos ases. Fou una vertadera festa i alulea.

BALL DE BOT

Organitzat per l'Associació Fent Carrerany, un grupet de gent amb ganès de botar, dirigits per Jordi, aprenen de ballar boleros, jotes, mateixes, copeos, etc.

DE NORMALITZACIÓ

Disposició Addicional 1a.-

El Govern Balear ha de promoure, d'acord amb els òrgans competents, la normalització de l'ús de la llengua catalana: a l'Administració perifèrica de l'Estat, a l'Administració de Justícia, en els registres, a les empreses públiques i semi-públiques i a qualsevol àmbit administratiu no dependent del Govern de la Comunitat Autònoma.

Disposició Addicional 2a.-

D'acord amb la disposició addicional segona de l'Estatut d'Autonomia, essent la llengua catalana també patrimoni d'altres Comunitats Autònomes, a part dels vincles que es puguin establir entre les institucions de les Comunitats esmentades, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears podrà sol·licitar al Govern de la Nació i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de relació que es considerin oportuns per tal de salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, així com efectuar la comunicació cultural entre les Comunitats abans esmentades.

Disposició Addicional 3a.-

Així mateix, d'acord amb la Disposició Addicional 2a de l'Estatut d'Autonomia, la institució oficial consultiva per a tot quant faci a la llengua catalana serà la Universitat de les Illes Balears. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, podrà participar dins una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, institució que serà formada, d'acord amb la Llei de l'Estat, en col·laboració amb altres Comunitats Autònomes que reconeixin la cooficialitat de la llengua catalana i decideixin formar-ne part.

Disposició Addicional 4a.-

De manera excepcional, en cas de residència transitòria a les Illes Balears, els pares o tutors podran sol·licitar que els fills o tutel·lars quedin exclosos de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes. Els alumnes majors d'edat també podran sol·licitar-la. En tot cas, únicament poden demanar l'exempció d'aquesta matèria, quan el temps trascorregut de residència, més el temps previst, no sigui superior a tres anys. L'exempció tindrà validesa per a un curs escolar, però es podrà renovar fins a un màxim de tres cursos. Reglamentàriament se determinarà el procediment d'exempció.

Disposició Addicional 5a.-

En tots els centres docents, on sigui necessari, s'establiran amb caràcter opcional classes dedicades a l'ensenyament de la llengua catalana, a fi de facilitar l'adaptació a l'ensenyament dels alumnes procedents de fora de la comunitat lingüística catalana.

Aquestes classes d'acolliment s'impartiran fora de l'horari escolar de la resta d'alumnes i no poden substituir l'obligació de cursar l'assignatura en el nivell que els correspongui.

Disposició Addicional 6a.-

Els professors procedents d'altres Comunitats Autònomes de l'Estat Espanyol que no posseeixin un nivell suficient de comprensió oral i escrita de la llengua catalana estaran obligats a superar les proves dels dos primers nivells de reciclatge dins un període de tres anys, comptats a partir de la seva presa de possessió.

Disposició Addicional 7a.-

Els professors que estiguin prestant els seus serveis a centres docents ubicats en el territori de la Comunitat Autònoma en el moment de la publicació d'aquesta Llei disposaran d'un període de tres anys, comptats a partir de la promulgació d'aquesta, per a obtenir l'avaluació satisfactòria en els dos primers cursos de reciclatge.

Disposició Addicional 8a.-

Els límits temporals expressats en les Disposicions 6a i 7a podran ampliar-se per causes excepcionals en un termini màxim de dos anys que tindrà caràcter improrrogable.

Disposició Transitòria 1a.-

Dins l'àmbit de l'Administració, pel que fa a l'ús de la llengua catalana, el període d'adaptació dels serveis i organismes que disposa la present Llei no pot excedir de tres anys en el cas del Govern de la Comunitat Autònoma, dels Consells Insulars, de l'Administració Local i d'altres entitats públiques dependents del Govern de la Comunitat Autònoma.

Quant a l'Administració de l'Estat en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com en l'Administració de Justícia, el Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure acords amb els organismes competents a fi de fixar períodes d'adaptació similars.

Disposició Transitòria 2a.-

Tots els rètols indicadors a què fa referència l'article 14, i que no són escrits en català, o que ho són incorrectament, han de ser escrits correctament en aquesta llengua en el termini màxim de tres anys.

No obstant això, a més de la nova retolació, es podran conservar els rètols o indicadors antics que tinguin un valor històric-artístic rellevant.

Disposició Transitòria 3a.-

En els plans d'estudi del professorat d'EGB hi ha d'haver, com a obligatòries, les assignatures necessàries per tal que, en l'expedició del títol, es garanteixin els coneixements suficients de llengua i literatura catalanes des de la perspectiva de les Illes Balears a fi de poder-les impartir en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma, dins un termini màxim de quatre anys.

Fins que els centres de formació de professorat hagin elaborat els seus plans d'estudis de manera que garanteixin que els seus titulats tinguin els coneixements de català necessaris per a poder impartir classe en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de les Illes Balears, el Govern de la Comunitat Autònoma posarà els mitjans necessaris per a assegurar l'esmentat nivell de coneixements del català a tots els alumnes que hi cursin estudis.

Disposició Transitòria 4a.-

Mentre no s'hagin aconseguit les finalitats assenyalades a l'article primer, el Govern de la Comunitat Autònoma, els Consells Insulars i les Corporacions Locals consignaran en els seus respectius

LINGÜÍSTICA

pressuposts les partides corresponents que permetin dur a terme les actuacions contingudes a la present Llei.

Disposició Transitòria 5ª.-

Als efectes de l'aplicació del Títol II d'aquesta Llei, així com de les normes que la desenrotllen, la Conselleria d'Educació i Cultura, mentrestant no es transfereixin funcions i serveis en matèria educativa, establirà els corresponents convenis de cooperació.

DISPOSICIO DEROGATORIA

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin totalment o parcialment al que disposa la present Llei.

Disposició Final 1ª.-

S'autoritza el Govern Balear a adoptar les disposicions reglamentàries que precisi l'aplicació i desplegament del que disposa la present Llei.

Disposició Final 2ª.-

La present Llei entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tant orden que tots els ciutadans guardin aquesta Llei i que els Tribunals i les Autoritats als quals pertorqui la facin guardar.
A Palma de Mallorca, a dia vint-i-nou d'abril de mil nou-cents-vuitanta-sis.

EL PRESIDENT.

Signat Gabriel Cañellas Fons

El Conseller d'Educació i Cultura.

Signat: Francisco Gilet Girart.

#####

POEMES i CANTES.

"VIURE PER VIURE"

Lo que va esser,
ja no és.
S'il·lusió,
s'en va anar.
Varen quedar altres coses
però, tal vegada, sense raons,
amors possibles,
però llunyans,
amors impossibles,
però en es meu alcanç.
Escollir? Perquè?
Viure per viure!
I seguir estimant s'estimar
i seguir mirant la mar.
Suspirar, somniar, ansiar.
Viure per viure!

Biel (8/1/86)

Oh! Sant Antoni Abad,
dia desset de gener
Déu vulgui que l'any qui ve
no vengueu tan amarat,
perquè tenim molt poc sembrat
i no sé com ho haurem de fer
aquí men és moliner
i està tot retgirat.

No només amb una palla
se sol fer un paller
heu quedat bé i rebé
ja ho direu si heu mester
qualque pic una senalla.

L'amo En Magí Nadal.

DEMOGRAFIA

ENS HAM DEIXAT

Rafel Castelló Mas, va morir el dia 15 de Gener, a l'edat de 85 anys. Vivia en Carrer Villalonga Nº 34.

Barbara Mercader Bergas, va morir dia 20 de Gener, a l'edat de 80 anys. Vivia en el Carrer Sa Tanca Nº 5.

BENVINGUTS

Francisca Maria Bergas Barceló, va naixer dia 29 de Desembre de 1986, filla de Lluç Bergas Bergas i de Catalina Mas Barceló.

JA L'HAM FETA

Esteva Ferriol Carbonell i Francisca Soler Matas, dia 4 de Gener.

Pere Mas Carbonell i Margalida Sabater Font, dia 6 de Gener.

Joan Font Ferriol i Mariana Peñalver Botia, dia 17 de Gener.

RESUM DEMOGRAFIA ANY 1986

DIFUNTS: 34 - 15 dones i 19 homes.

NASCUTS: 18 - 10 nins i 8 nines.

MATRIMONIS: 7 - 7 dones i 7 homes.

LA COMISSIÓ ECONÒMICA DE LA PARRÒQUIA INFORMA:

ENTRADES..... 1,479,322'-

SORTIDES:

Obra..... 394,930'-
Mobles i eines..... 146,400'-
Restauració imatge.... 203,100'-
Serveis..... 179,825'-
Cultura..... 266,363'-
Alegacions i festes.. 92,176'-
Col·lectes entregades, 90,300'-
Corrent i telèfon..... 63,294'-
Altres despeses..... 21,500'-

TOTAL..... 1,457,888'-

Quedan en Saldo deudor, 21,434'-

"Flor de gener no umpl el paner". Això és el que diu el nostre refranyer i en realitat, poques flors duen encara els nostres ametllers. Però, sinó ha estat florit aquest gener, almanco ha estat fred i plujós. Han caigut 135 litres per metre quadrat, repartits entre els dies 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 29, 30 i 31. Els més plujosos foren dia 10 amb 33 litres i mig i els dies 16 i 17 que, entre els dos, sumaren 40 litres. Aquesta aigua dona al nostre poble un aspecte quasi desconegut: cocons inundats, rierols per tot, torrents ben plens, aubellons que surten a l'exterior, així com pous i fonts.

En quant a la temperatura, els dies més freds foren el 14 i el 18 amb un grau i mig de mínima i el més calent dia 27, amb 16'50 C.

CONSELL INSULAR
SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA DE MALLORCA

ELS estudiants al carrer

Tots els possibles lectors d'aquesta revista tenen notícies per la premsa, ràdio i TV, de la vaga i les manifestacions que aquests dies passats han duit a terme els estudiants de BUP, FP i universitat. De totes maneres, com que són moltes les famílies que tenen un o més estudiants a casa seva, pens que és oportú analitzar alguns aspectes de la present situació.

En primer lloc, crec que els fets ens han pillat desprevinguts a quasi tots, des del ministre fins als pares, passant pels professors i també alguns estudiants que encara no saben per què van els tirs. Després d'uns anys de silenci dels joves estudiants, començàvem a pensar que teníem a davant a una generació d'apàtics i "passotas", que no es movien per res. Els aconeteixements d'aquestes darreres setmanes ens han vengut a sacsejar: els estudiants hi són, no "passen" i tenen coses a dir.

En segon lloc, de totes les plataformes reivindicatives, comunicats i notes que han fet públics les organitzacions d'estudiants, crec que s'en pot treure en clar:

- No els agrada el contingut ni la metodologia de l'ensenyança actual; ni el que estudien ni com els hi ensenyen.

- Se senten "subjectes pacients" d'un sistema que certament no els té massa en compte.

- No veuen la finalitat, el per a què dels seus estudis: el que veritablement els agrada no ho aprenen a l'escola, els estudis, ni tan sols els superiors, no són avui una garantia de trobar feina i guanyar la vida...

- El BUP, la selectivitat, són contemplats i viscuts com una carrera d'obstacles.

La conclusió més òbvia i més ràpida que em ve al cap és que alguna cosa nova està començant i que cal estar atents. El sistema educatiu entès com fins ara com a continuador dels esquemes del passat, com a transmissor d'uns motlles de comportament estereotipats està fent aigua. Potser enlloc d'entossudir-nos a mantenir a flot la vella nau, hauríem de proveir-nos de nous materials per a bastir-ne una de nova.

Margalida Mas Vicens

*****

CARRERANY ESPORTIU

CLASSIFICACIONS

+++++
+++SEGONA REGIONAL+++
+++++

4 Janer 87 16a Jornada
MARIENSE C.F. 2+ ROTLET-MOLINAR 2
11 Janer 87 17a Jornada
S'HORTA 2 + MARIENSE C.F. 0
18 Janer 87 18a Jornada
SON COTONERET 5 + MARIENSE C.F. 3
25 Janer 87 19a Jornada
MARIENSE C.F. 2 + CA'N PICAFORT 0

+++++
+++++SEGONA REGIONAL+++++
+++++MARIENSE C.F.+++++
+++++
PJ PG PE PP GF GC PT
== == == == == == ==
19 5 4 10 28 47 14 -4

+++++
+++JUVENILS TERCERA REGIONAL "C"+++
+++++

4 Janer 87 15a Jornada
SINEU 3 + MARIENSE C.F. 1
11 Janer 87 16a Jornada
SAN JUAN 2 + MARIENSE C.F. 1
18 Janer 87 17a Jornada
MARIENSE C.F. 1+ BTO. RAMON LLULL 3
25 Janer 87 18a Jornada
DESCANS

+++++
+++JUVENILS TERCERA REGIONAL "C"+++
+++ MARIENSE C.F. +++
+++++
PJ PG PE PP GF GC PT
== == == == == == ==
15 0 3 12 14 47 3 -11

TROFEUS PICHICHIS FENT CARRERANY >
#####

JAUME MESTRE,.....(NUMANCIA).....9
DANIA BERGAS,.....(MARIENSE R.).....6
MIQUEL PASTOR,.....(MARIENSE R.).....6
GUILLERMO CARBONELL,.....(MARIENSE J.).....3
LLUC FERRIOL,.....(MARIENSE J.).....3

+++++
+ESPORT D'EMPRESA "GRUP C POBLES"+
+++++

3 Janer 87 15a jornada
NUMANCIA C.F. 1 + EMILIO 3
10 Janer 87 16a Jornada
C.D.A. LLOMPART 1+ NUMANCIA C.F. 0
17 Janer 87 17a Jornada
NUMANCIA C.F. 2+ BAYER 2
24 Janer 87 18a Jornada
RTE. S'ILLER 4+ NUMANCIA C.F. 2

+++++
++ASSOCIACIÓ INDEPENDENT D'ESPORT++
++D'EMPRESA "GRUP (C) POBLES"++++
++NUMANCIA C.F.+++++
+++++
PJ PG PE PP GF GC PT
== == == == == == ==
16 1 3 12 25 52 5 -11

S JOCS ESCOLARS S
#####

FUTBOL SALA ALEVÍ
24 de Gener
MARIA 1 # SINEU 4

FUTBOL SALA INFANTIL
24 de Gener
MARIA 0 # SINEU 3

BASQUET INFANTIL FEMENI
=====

25 de Gener
SINEU A 44 # MARIA 14

QUE SERA AIXÒ?

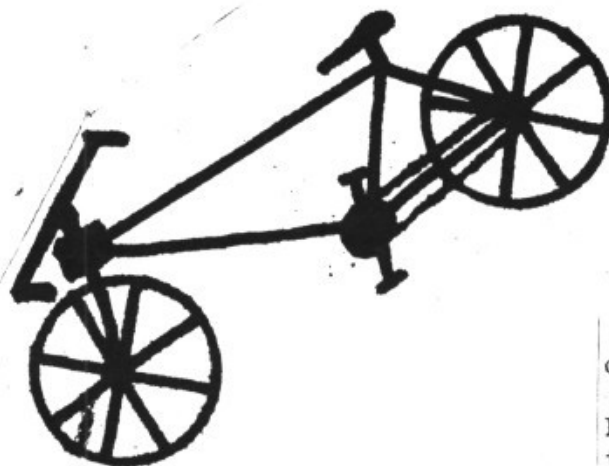
AL PRÒXIM NÚMERO
SORTIRÀ MÉS
INFORMACIÓ.

— ¿ % ? —

CARRERANY ESPORTIU II FESTA DEL PEDAL

Els aconeteixements succeixen, la realitat és que dia a dia, Maria recobra la marxa normal d'un poble: Torneig de Futbito, escacs, conferències pels joves, una revista, concurs Playback, activitats societat de caçadors, 24 hores de ràdio..., ara ja torna està en marxa la II Festa del Pedal, organitzada per aquest home (encara jove) humil, modest, treballador i dinàmic com es l'amo En Pep Anglada.

L'altre dia, vàrem mantenir una petita conversa amb ell, i en primícia per la revista "Fent Carrerany", ens va adelantar que pròximament Maria de la Salut serà la capital social, cultural, esportiva..., de les illes; amb una festa que ningú, en aquests moments, es pot imaginar.

En dita Festa del Pedal, s'espera la participació i assistència de les més importants cases comercials, així com la de totes les institucions socials, culturals i esportives de les illes.

Una festa oberta a totes les persones de Maria i convidant a tot el poble illenc.

La inscripció serà gratuïta i no hi haurà "tope d'edat", ademés tots els participants tendran una camiseta, donada per l'organització.

La festa estarà dividida en dues parts:

1a.- A les 10'00 hores- Marxa cicloturística; Maria-Ariany.

2a.- A les 16'00 hores- Festa cultural-artística a sa plaça d'es Pou.

Finalment En Pep, va voler remarcar que l'organització d'aquest esdeveniment, malgrat que ell sigui l'ànima i cos fonamental d'ella, recau en els "amics de sa bicicleta", i en la majoria de clubs ciclistes balears.

També mos va recordar que en properes edicions de "Fent Carrerany" informará de les novetats que surtin, entre elles, la presentació oficial d'aquesta festa a tots els mitjans de comunicació.

Enric Pozo Mas

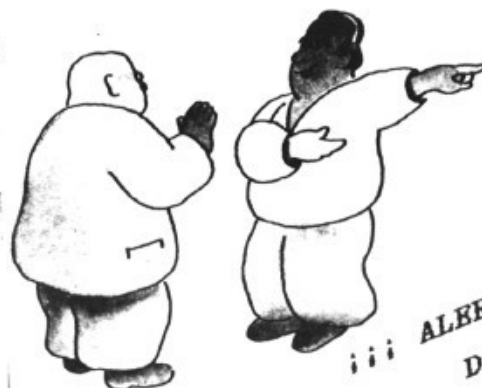
LA SALUT ^{HO} _{ÉS} ^{TOT}

LO NORMAL ES NO PRENDRE MEDICAMENTS

LES MEDECINES NOMÉS SÓN ÚTILS
QUAN S'ESTÀ MALALT

I ÉS EL METGE

QUI LES HA DE RECEPTAR

!!! ALERTA AMB ELS CONSELLS.
DAMUNT MEDICAMENTS !!!

AMB TOT.....

Les medicines **MAI** sustitueixen altres mesures saludables com: L'EXERCICI FÍSIC, DIETES ADEQUADES, HIGIENE, REPÒS.....

A més a més, que les medicines **PODEN** provocar efectes nocius que a vegades són perillosos.

PER AIXÒ.....

<<NOMES>> EL METGE LES HA DE PRESCRIURE.

I EN TOT CAS SE LI HA DE DIR:

Altres malalties que pateixen.
Medicaments que es prenen.
Embaràs. Lactància.
Activitats que realitza.
Hàbits tòxics: TABAC, ESPERIT....
Al·lèrgies.

DEMANI-LI

Mesura del medicament a prendre.
Distribució horària.
Duració del tractament.
Relació amb els menjars.
Incompatibilitats amb altres medicines.

I LLAVORS

!!!SEGUEIXI LES INDICACIONS ESTRINGENTMENT!!!

DE NO FER-HO

POT FRACASAR EL TRACTAMENT

NORMES ELABORADES PER LA COMISSIÓ FARMACOTERAPEÚTICA PROVINCIAL DE BALEARS

J. L. CORRESA.